

УДК 342.951:351 (477)

DOI <https://doi.org/10.32782/pdu.2023.4.62>**В. А. Денісенко**здобувач кафедри конституційного та адміністративного права
Запорізького національного університету

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ: ШЛЯХИ ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

У статті проаналізовано шляхи та напрями вдосконалення адміністративно-правових основ забезпечення національної безпеки в Україні в умовах цифрової трансформації. Встановлено, що ефективність, дієвість та результативність забезпечення національної безпеки знаходиться в прямій залежності від стану економіки країни, позаяк реалізація національних інтересів більшою мірою обумовлюється саме наявністю належних економічних можливостей.

Зроблено висновок, що в контексті поглиблення інтеграційних процесів та глобалізаційних викликів набуває особливої значущості ідентифікація детермінант, які впливають на національну безпеку. При цьому, ключовою домінантою ефективної реалізації завдань захисту національних інтересів від реальних і потенційних загроз наразі є активізація реформування структур безпеки і оборони держави та підвищення ефективності діяльності всіх без винятку суб'єктів забезпечення національної безпеки. Безумовно, як і будь-які якісні зміни, зазначене потребує часу, однак від результату здійснення чи не здійснення вказаних кроків буде безпосередньо залежати спроможність держави належним чином захистити власні інтереси.

Акцентовано на тому, що зважаючи на геополітичне становище України, сучасна система забезпечення національної безпеки в Україні має базуватися, передусім, на послідовній зовнішній державній політиці, заснованій на відносинах стратегічного партнерства, залученні міжнародної підтримки та зовнішніх ресурсів, членстві в міжнародних союзах та системах колективної безпеки з метою протидії деструктивним впливам глобальних викликів та загроз. При цьому, видається, для вдосконалення адміністративно-правових основ забезпечення національної безпеки в Україні в умовах цифрової трансформації доцільним є комплексне вжиття організаційних, спрямованих на оптимізацію управлінських відносин, і правових, які стосуються внесення змін до нормативно-правових актів, заходів.

Ключові слова: адміністративно-правові основи, адміністративно-правовий механізм, забезпечення національної безпеки, національна безпека, система національної безпеки, цифрова трансформація.

Актуальність теми дослідження. Усвідомлення ключових проблем цифрової трансформації у різноманітних сферах життєдіяльності суспільства, особливо у сфері національної безпеки України, зумовлює нагальну потребу проведення системних законодавчих перетворень та відповідних реформ, від якості яких значною мірою залежатиме ступінь використання наявних переваг цифрової трансформації, розвитку конкуренції та інновацій. Втім вказані трансформації та реформи слід запроваджувати винятково

з урахуванням національних потреб та об'єктивних умов, спираючись на виважений та обґрунтований правовий аналіз, що сприятиме утвердженню стійкості адміністративно-правового механізму забезпечення національної безпеки України.

У світлі викладеного на сучасному етапі перед законодавцем та правниками постає важливе завдання щодо створення дієвого та ефективного адміністративно-правового механізму забезпечення національної безпеки України. У зв'язку із чим наукова та практична цінність та актуальність дослідження шляхів та напрямів вдосконалення адміністративно-правових

основ забезпечення національної безпеки в Україні в умовах цифрової трансформації не викликає сумнівів.

Стан наукового дослідження питання. Деякі аспекти проблематики адміністративно-правових основ забезпечення національної безпеки в Україні в умовах цифрової трансформації стали предметом досліджень вітчизняних вчених, таких як: В.О. Антонов, О.М. Бандурка, О.І. Безпалова, О.О. Бригінець, А.Л. Борко, С.М. Гусаров, І.М. Доронін, В.Ф. Загурська-Антонюк, І.В. Каріх, В.Ю. Кобринський, А.Т. Комзюк, І.В. Кременовська, А.М. Куліш, В.А. Ліпкан, М.В. Лошицький, О.А. Моргунов, О.М. Музичук, А.М. Мурашко, Т.С. Перун, А.В. Рубан, О.Ю. Салманова, В.В. Сокурченко, В.І. Теремецький, Т.Ю. Ткачук, З.В. Чуйко, Р.В. Шаповал. Проте, незважаючи на значну кількість наукових праць, саме проблематика шляхів та напрямів вдосконалення адміністративно-правових основ забезпечення національної безпеки в Україні в умовах цифрової трансформації є малодослідженою, а тому потребує наукового осмислення.

Метою статті є розкриття шляхів та напрямів вдосконалення адміністративно-правових основ забезпечення національної безпеки в Україні в умовах цифрової трансформації.

Виклад основного змісту. Комплексний аналіз теоретичних напрацювань, положень чинного законодавства України та практики його реалізації дає змогу встановити, що в умовах тотальної інтеграції поглиблення взаємодії держав та зростаюча взаємозалежність між ними обумовлюють актуальність вивчення причинно-наслідкових зв'язків між викликами глобалізації та забезпеченням національної безпеки країн у сучасному середовищі [13]. Активізація інтеграційних процесів, з одного боку, сприяє поглибленню взаємозв'язків між країнами, з іншого боку, саме потужна взаємозалежність між країнами перетворюється на джерело турбулентності та дестабілізації [5]. Саме тому на сучасному етапі трансформаційних змін однією з ключових задач для України є забезпечення національної безпеки, яка виступає не лише умовою, а й

метою реформ у всіх сферах державної та суспільної діяльності.

Як видається, зміст трансформаційних перетворень у зазначеній сфері необхідно пов'язувати з гарантуванням та всебічним укріпленням суверенітету України та забезпеченням збереження її територіальної цілісності.

Важливо зауважити, що система забезпечення національної безпеки України формується та розвивається у відповідності до Конституції України та інших нормативно-правових актів, якими врегульовано суспільні відносини у сфері державного регулювання національної безпеки [16, с. 14].

Цілком природно, що недоліки є в кожній системі, але варто усвідомити, наскільки високою може бути ціна такого недоліку, який вплине на функціонування всього механізму системи. Аналогічна ситуація складається і з системою національної безпеки: тут необхідно раціонально оцінювати поточну ситуацію і пропорційно корелювати загрози та виклики, які стоять перед Україною в сучасних умовах.

Показово, що характерними рисами сучасної глобальної ситуації є наявність «конфліктних точок», націленість окремих держав на реалізацію своїх геополітичних планів та накопичення невирішених соціальних проблем. При цьому, слід вказати, що функціонування системи забезпечення національної безпеки держави обумовлюється особливостями її історичного розвитку, національними традиціями та територіальною приналежністю. Здебільшого всі такі відмінності зафіксовано в основних нормативно-правових актах.

Необхідно вказати, що в контексті удосконалення законодавства у сфері національної безпеки для України є необхідним визначення орієнтирів системи національної безпеки (концентруючи зусилля на економічній, соціальній, інформаційній, екологічній та міжнародній складових національної безпеки), вивчення міжнародного досвіду та його імплементація.

Беззаперечно, ефективність, дієвість та результативність забезпечення національної безпеки знаходиться в прямій залежності від стану економіки країни, позаяк реалізація національних інтере-

сів більшою мірою обумовлюється саме наявністю належних економічних можливостей. В Україні питання національної безпеки та механізму її забезпечення виступає в контексті реформування всіх сфер життя як одне з ключових. Непроста внутрішньополітична та економічна ситуація, розповсюдження міжнародного тероризму та наростання загроз для інтересів громадян, суспільства і держави зумовлюють потребу в розробці ефективних заходів щодо забезпечення національної безпеки.

Зауважимо, що забезпечення національної безпеки України на сучасному етапі є заснованим на оперативному реагуванні у випадках відхилення від безпечних рівнів, іншими словами, використовується рефлексивна модель регулювання. Тому до дії спонукає лише факт появи аномалії. Подібний підхід зумовлює втрату спроможності до своєчасного виявлення та адекватного реагування на стадії зародження. Існування держави відбувається виключно за рахунок інерції. Такою є безпека пасивного типу.

Абсолютно очевидно, що подібна система є занадто ризикованою, насамперед, по відношенню до основного, але найбільш слабкого її елемента – людини і громадянина. На державу, яка є виконавчим механізмом суспільства, також впливають труднощі окремого індивіда, проте у значно меншій мірі, ніж на самого індивіда.

В контексті ж динамічного та активного перебігу процесів глобалізації та міжнародної інтеграції при розробці заходів щодо забезпечення безпеки як складної соціальної системи важливо враховувати її багатогранність, складність та багатоаспектність, у зв'язку з чим постає нагальна потреба у дослідженні сутності та сутнісних характеристик категорії «національна безпека держави» як багатостороннього явища. Багатоаспектність категорії «національна безпека» знаходить свій прояв у її тісному зв'язку та постійній взаємодії з такими категоріями, як «загроза», «ризик» та «небезпека», в основу яких покладено невизначеність як один із головних імпульсів їх існування. З цього приводу влучно зауважив В.А. Ліпкан,

констатує, що саме невизначеність виступає базовим атрибутом будь-якої реальності та є джерелом загроз національній безпеці держави, що зумовлює необхідність здійснення більш ґрунтовного аналізу сутності та змісту зазначених категорій у контексті забезпечення безпеки держави від сучасних зовнішніх та внутрішніх загроз [11].

Зазначимо, що ступінь впливу внутрішніх і зовнішніх загроз на стан національної безпеки перебуває у постійній динаміці, що зумовлено динамічними умовами розвитку суспільства. Зазвичай визначальний вплив на стан національної безпеки виявляється у внутрішніх загрозах, втім в окремих випадках деструктивний вплив зовнішніх загроз може суттєво перевищувати небезпеку від внутрішніх загроз, а комбінований вплив внутрішніх і зовнішніх загроз, здебільшого, призводить до наростання загальної загрози [12].

Системні кризові прояви, притаманні сучасному розвитку України, обумовлюють визначення внутрішніх загроз національній безпеці України як таких, що суттєво перевищують зовнішні загрози і можуть призвести до дезінтеграції України, національних техногенних та екологічних катастроф, соціального вибуху або суттєвого обмеження здатності державного апарату розв'язувати внутрішні проблеми та діяти на міжнародній арені.

Тут варто зауважити, що в контексті тісного взаємозв'язку та взаємозалежності внутрішніх та зовнішніх загроз, існування внутрішніх загроз національній безпеці держави детермінує зростання зовнішніх загроз, приміром, неефективне публічне адміністрування в умовах глобалізації зумовлює появу та реалізацію зовнішніх загроз національній безпеці держави [14].

Окремо зауважимо, що в контексті поглиблення інтеграційних процесів та глобалізаційних викликів набуває особливої значущості ідентифікація детермінант, які впливають на національну безпеку. Між тим, детермінанти впливу на національну безпеку, за джерелом виникнення, загалом прийнято поділяти на об'єктивні та суб'єктивні. При цьому, об'єктивні формуються поза участю та всупереч волі держави або її суб'єктів. Суб'єктивні ж

детермінанти продукуються в результаті навмисних або ненавмисних дій суб'єктів. Саме тому їх запобігання пов'язане із впливом на суб'єктів правовідносин. Разом із тим, внутрішні детермінанти породжуються поточним станом справ у державі, в той час як джерелами зовнішніх загроз виступають внутрішні джерела, зокрема, негативні тенденції соціально-економічного розвитку [8, с. 32].

У свою чергу, в умовах цифрової трансформації процес розбудови системи забезпечення національної безпеки України потребує врахування цілей та принципів забезпечення національної безпеки через вироблення ефективних механізмів, якими регулюються відносини у зазначеній сфері, запровадження відповідних державних інституцій, окреслення основних напрямів та інструментів їхньої діяльності, а так само налагодження системи контролю за такою діяльністю.

Таким чином, теоретичний та практичний виміри національної безпеки вимагають застосування системного та комплексного підходу, в основі якого повинні бути закладені як загальнотеоретичні дослідження, так і досягнення галузевих наук, а також потреби практичного впровадження в інтересах забезпечення безпеки особи, суспільства та держави. Їх актуальність зростає у зв'язку з посиленням та зміною видів безпеки загалом, виникненням та поширенням нових загроз і викликів, а також з динамікою перетворень глобального геополітичного простору [3].

Водночас, аналіз сучасного стану системи забезпечення національної безпеки в країні свідчить про те, що концепція забезпечення національної безпеки та всіх її компонентів потребує формування єдиного комплексного бачення щодо: ідентифікації загроз та суб'єктів загроз безпеці; визначення політичних, соціальних, економічних та інформаційних інтересів; виявлення суб'єктів, чия діяльність завдає шкоду життєво важливим інтересам особистості, суспільства та держави; визначення основних чинників та умов, що складаються у сфері забезпечення національної безпеки; аналізу особливостей та механізмів нанесення шкоди життєво важливим інтересам держави; визначення

компетенції та взаємовідносин органів, що здійснюють діяльність з забезпечення національної безпеки; формування системи заходів з реалізації життєво важливих суспільних інтересів, діяльності з протидії загрозам та локалізації їх наслідків [2, с. 96].

Підсумовуючи, приходимо до висновку, що питання реалізації життєво важливих інтересів особи, суспільства і держави, їх захисту від внутрішніх і зовнішніх загроз актуалізується з кожним днем все більше. Адже в основу життєво важливих інтересів покладено сукупність матеріальних та духовних потреб, при задоволенні яких надійно забезпечуються існування та можливості поступального розвитку громадян, суспільства та держави [9].

При цьому уявляється, у контексті цифрової трансформації ключовими пріоритетами забезпечення національної безпеки нашої держави мають бути такі:

- забезпечення державного суверенітету, територіальної цілісності (укріплення сектору безпеки і оборони України, забезпечення належних умов для активного та динамічного соціально-економічного зростання, підтримки стабільності в політичній та соціальній сферах, становлення та розвитку демократичних інститутів, налагодження ефективної системи взаємодії між державою та суспільством, вирішення комплексу питань щодо захисту населення і територіальних утворень від надзвичайних ситуацій природного та техногенного походження, а також забезпечення воєнної безпеки держави);

- гарантованість реалізації громадянами конституційних прав та свобод, забезпечення гідного життєвого рівня для населення (сприяння у зміцненні національного потенціалу, створення умов для стабільного демографічного розвитку країни, сприяння розкриттю потенціалу людини, максимальне задоволення основних соціальних, матеріальних, а також духовних потреб людини та громадянина, мінімізація та усунення проявів соціальної нерівності);

- забезпечення збалансованого та сталого соціально-економічного розвитку (що передбачає підвищення рівня конкурентоздатності вітчизняної економіки,

посилення рівня економічної захищеності, трансформацію економіки в якісно новому технологічному укладі, забезпечення стратегічної стійкості та партнерських взаємин, а також посилення рівня протистояння внутрішнім та зовнішнім загрозам);

– екологічний менеджмент (захист, збереження та відновлення навколишнього природного середовища, гарантування належної якості довкілля, достатньої для забезпечення нормальної життєдіяльності людей та стабільного економічного розвитку; зменшення шкоди, завданої довкіллю в результаті ведення господарської діяльності, в контексті підвищення активності природокористування та глобальної кліматичної трансформації);

– науково-технічна та освітня сфера (розбудова мережі науково-дослідних, проектно-конструкторських та науково-дослідно-технологічних інституцій, котрі сприятимуть подальшому прогресивному розвитку системи фундаментальних наукових досліджень, будуть спроможними забезпечити модернізацію національної економіки, підвищення рівня соціальної мобільності населення, а також реалізацію національних конкурентних переваг).

Разом із тим, як видається, в умовах цифрової трансформації перелік вказаних напрямів забезпечення національної безпеки держави не є вичерпним. Адже їх спектр невпинно зростає, а тому в умовах цифрової трансформації необхідно виробити та, що найголовніше, впровадити дієвий механізм забезпечення національної безпеки України, який дозволить здійснювати управління не лише нормативно визначеними загрозами, а й, зважаючи на реалії сьогодення, завчасно виявляти чинники та тенденції, здатні сприяти інтенсифікації загроз національній безпеці в усіх сферах суспільного життя.

Доцільним уявляється також вказати, що найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу є захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки [7; 10, ст. 17]. На жаль, маємо констатувати, що в умовах сьогодення для України основними та найбільш актуальними загрозами наці-

ональній безпеці стали збройна агресія з боку російської федерації та її повномасштабне вторгнення на територію України [15]. Фактично, 24 лютого 2022 року Україна зіткнулася з новими викликами та, по суті, вперше за роки незалежності опинилася в умовах воєнного стану, правовим режимом якого було охоплено всю територію нашої держави та який зумовив обмеження прав і свобод людини і громадянина [1, с. 481].

Разом із тим, видається, ключовою домінантою ефективної реалізації завдань захисту національних інтересів від реальних і потенційних загроз наразі є активізація реформування структур безпеки і оборони держави та підвищення ефективності діяльності всіх без винятку суб'єктів забезпечення національної безпеки. Безумовно, як і будь-які якісні зміни, зазначене потребує часу, однак від результату здійснення чи не здійснення вказаних кроків буде безпосередньо залежати спроможність держави належним чином захистити власні інтереси.

Долучаючись в цілому до позиції провідних вітчизняних дослідників [4], вбачаємо, серед основних шляхів реформування системи забезпечення національної безпеки слід виокремити такі:

У сфері зовнішньої політики:

викорінення, з метою очищення процесу законотворення, шкідливих впливів ззовні, зокрема, впливу з боку таких фондів як фонди, аналітичні центри, PR-агентства, медіа, фінансування діяльності яких відбувається з-за кордону;

членство України в міжнародних інституціях, які базуються на принципах гуманізму, а також участь в їх роботі у якості однієї з ключових елементів Стратегії, якою пріоритетним для України визнано курс в напрямку її європейської та євроатлантичної інтеграції;

розробка дієвих механізмів протидії та нейтралізації загроз зовнішнього характеру, які зачіпають національні інтереси, а також передумовам їхнього прояву, утвердження України в системі міжнародних відносин як рівноправного суб'єкта, наділеного таким геополітичним статусом, який повною мірою відповідатиме її значенню на міжнародній арені.

У безпековій сфері:

підвищення якості чинних нормативно-правових актів та організаційно-правових інструментів, яких спрямовано на запобігання, забезпечення протидії та боротьбу зі злочинністю терористичної направленості, проявами корупції, а також організованою злочинністю;

реальне гарантування та забезпечення безпеки громадян, суспільства, держави;

ведення дієвої та ефективної антитерористичної боротьби, діяльності щодо запобігання, забезпечення протидії та боротьби з політичним екстремізмом, організованою злочинністю, а також корупцією.

У сфері воєнної справи та сфері охорони та захисту державного кордону України:

розроблення та забезпечення реалізації загальнодержавних цільових комплексних програм, спрямованих на розвиток Збройних Сил України, забезпечення озброєнням та військовою технікою, а також ряду інших програм державного значення;

забезпечення належного рівня захисту всієї державної території від можливої збройної агресії, гарантування непорушності та недоторканності державних кордонів України;

забезпечення стійкого та максимально результативного функціонування Воєнної організації держави як найбільш значущої компоненти забезпечення загального стану стабільності в державі, а також визначального складника для зміцнення її суверенітету та підвищення якості й ефективності забезпечення національної безпеки.

До речі, І.М. Доронін вкрай слушно аналізуючи проблематику національної безпеки України в інформаційну епоху, зазначає, що розвиток сучасного суспільства внаслідок його вступу до інформаційної епохи, зумовлює низку фундаментальних викликів для права, як регулятора суспільних відносин. Основний спектр проблем пов'язаний із технологічними аспектами інформаційної епохи й зумовлений такими чинниками: здійснення регулювання технічними засобами (зокрема, забезпечення технологічного примусу замість державного); трансформації правосу́б'єктності; виникнення нових реалій, що впливають на суспільні відносини, а

в майбутньому – і на право. Автор вказує, що за таких умов право національної безпеки можна виокремити в галузь, і у цьому питанні має простежуватися прагматичний підхід, що зумовлюється можливістю існування правової спеціалізації, пов'язаної із наявним колом особливих суспільних відносин у сфері національної безпеки [6, с. 387].

При цьому, автор акцентує увагу на тому, що сферою суспільних відносин, які регламентуються правом національної безпеки, є певна сукупність суспільних відносин, що пов'язані з реалізацією державної політики у сфері національної безпеки й оборони як функції держави. Зазначені відносини, зокрема, виникають у ході здійснення оборони держави, захисту державного суверенітету, територіальної цілісності й недоторканності кордонів України, а також регламентації діяльності відповідних державних органів у сфері національної безпеки й оборони. У контексті цього, повинно йтися про регулювання діяльності деяких інших органів, сфера компетенції яких є дотичною до сектору безпеки й оборони [6, с. 388].

Також слід погодитися із думкою І.М. Дороніна, згідно якої перспективами для права національної безпеки є: визначення системи права національної безпеки, яку складатиме законодавство (закони та підзаконні нормативно-правові акти), судова та правозастосовна практика, правова доктрина та локальні акти, що застосовуються у певних напрямках національної безпеки; формування правових інститутів комплексного характеру; організаційно-правове забезпечення діяльності державних органів у сфері національної безпеки; визначення окремих правових режимів у сфері національної безпеки та формування ефективного законодавства, що регламентує окремі види особливої (специфічної) діяльності. Видається, пріоритетними напрямками подальших напрацювань у галузі права національної безпеки за таких умов будуть дослідження: впливу феномену національної безпеки на розвиток політичної системи держави та системи державного управління в умовах цифрової трансформації та глобалі-

зації інформаційного простору; напрямів розвитку законодавства і права в умовах застосування емерджентних технологій (технологій стрибкоподібного розвитку), що створюють новітні виклики й загрози національній безпеці в інформаційну епоху; правових та організаційних засад захисту прав, безпеки і приватності життя людини в умовах розвитку штучного інтелекту, інформаційно-комунікаційних систем і мереж, інформаційних (цифрових) технологій, продукції та послуг; визначення балансу між дотриманням прав і свобод людини і громадянина та законними інтересами суспільства й держави у сфері національної безпеки; розвитку системи контролю держави за додержанням законності діяльності органів місцевого самоврядування, передусім з питань національної безпеки, у контексті адміністративно-територіальної реформи та децентралізації влади в Україні [6, с. 388].

Висновки. Аналіз шляхів та напрямів вдосконалення адміністративно-правових основ забезпечення національної безпеки в Україні в умовах цифрової трансформації дозволяє стверджувати, що зважаючи на геополітичне становище України, сучасна система забезпечення національної безпеки в Україні має базуватися, передусім, на послідовній зовнішній державній політиці, заснованій на відносинах стратегічного партнерства, залученні міжнародної підтримки та зовнішніх ресурсів, членстві в міжнародних союзах та системах колективної безпеки з метою протидії деструктивним впливам глобальних викликів та загроз. При цьому, видається, для вдосконалення адміністративно-правових основ забезпечення національної безпеки в Україні в умовах цифрової трансформації доцільним є комплексне вжиття організаційних, спрямованих на оптимізацію управлінських відносин, і правових, які стосуються внесення змін до нормативно-правових актів, заходів.

Разом із тим, видається, важливість та значимість, з одного боку, національних інтересів та стратегічних національних пріоритетів, – з іншого, опосередковують потребу здійснення подальших досліджень вказаної проблематики.

Список використаної літератури:

1. Izbash K.S., Polishchuk M.I. Observance of human and citizen rights and freedoms in the conditions of implementation of marital law in Ukraine. Міжнародні безпекові студії: управлінські, економічні, технічні, правові, екологічні, інформаційні та психологічні аспекти : колективна монографія. Тбілісі : Авіаційний Університет Грузії, 2023. С. 480–496.
2. Білий В.І., Михальчук В.М. Основні напрями забезпечення національної безпеки держави. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 17. С. 92–98.
3. Вонсович О.С. Національна безпека України в умовах сучасних геополітичних змін. *Науковий вісник Дипломатичної академії України*. 2017. Вип. 24. С. 18–24.
4. Горбулін В.П., Качинський А.В. Визначення цілей формування державної політики національної безпеки України. *Стратегічна панорама*, 2006. № 13. С. 13–26.
5. Денісенко В.А. Щодо проблематики забезпечення національної безпеки України в умовах цифрової трансформації. *Юридичні науки: проблеми та перспективи* : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 24–25 лютого 2023 р. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2023. С. 286–289.
6. Доронін І.М. Національна безпека України в інформаційну епоху: теоретико-правове дослідження: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.01. Київ, 2020. 539 с.
7. Золотар О.О. Правові основи інформаційної безпеки людини : дис. ...докт. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2018. 479 с.
8. Кавин О.М., Кавин С.Я., Кавин Б.Я., Кавин Я.М. Економічна безпека в контексті глобалізації зовнішньоекономічної діяльності. *Modernization of today's science: experience and trends: II International Scientific and Theoretical Conference*. 2022. р. 30–33.
9. Кондратьєв Я.Ю., Ліпкан В.А. Концепція національної безпеки України: теоретико-правові аспекти зарубіжного досвіду. Київ: Національна академія внутрішніх справ України, 2003. 20 с.
10. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради*. 1996. № 30. Ст. 141.
11. Ліпкан В.А. Синергетичний і гомеостатичний підходи до системи національної безпеки. *Науковий вісник національної академії внутрішніх справ*. 2003. № 2. С. 104–111.

12. Мігус І.П., Лаптев С.М. Необхідність розмежування понять «загроза» та «ризик» при діагностиці економічної безпеки суб'єктів господарювання. *Ефективна економіка*. № 12. 2011. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2011_12_5
  13. Смолянчук В.Ф. Системні засади національної безпеки України. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. 2018. № 2. С. 107–126.
  14. Третяк В.В. Економічна безпека : сутність та умови формування. *Економіка і держава*. 2010. № 1. С. 6–8.
  15. Турчинов О. Актуальні питання національної безпеки України. Інформаційно-аналітичний центр національної безпеки України. URL : <https://dpsu.gov.ua/ua/aktualni-pitannya-nacionalnoyi-bezpeki-ukrayini>
  16. Шевченко М.М. Функції та завдання системи забезпечення національної безпеки України в сучасних умовах. *Науково-інформаційний вісник Академії національної безпеки*. 2014. № 3–4. С. 14–24.
-

Denisenko V. A. Administrative and legal framework for ensuring national security in Ukraine in the context of digital transformation: ways and directions for improvement

The article analyses the ways and directions of improving the administrative and legal framework for ensuring national security in Ukraine in the context of digital transformation. It is established that the efficiency, effectiveness and efficiency of national security is directly dependent on the state of the country's economy, since the realization of national interests is largely determined by the availability of adequate economic opportunities.

It is concluded that in the context of deepening integration processes and globalization challenges, identification of the determinants affecting national security is of particular importance. At the same time, the key dominant of the effective implementation of the tasks of protecting national interests from real and potential threats is currently the intensification of reforming the state's security and defense structures and improving the efficiency of all actors involved in ensuring national security. Of course, like any qualitative change, this will take time, but the result of the implementation or non-implementation of these steps will directly affect the state's ability to properly protect its own interests

It is emphasized that, given the geopolitical situation of Ukraine, the modern system of national security in Ukraine should be based primarily on a consistent foreign policy based on strategic partnership, attraction of international support and external resources, membership in international unions and collective security systems in order to counteract the destructive effects of global challenges and threats. At the same time, it seems that in order to improve the administrative and legal framework for ensuring national security in Ukraine in the context of digital transformation, it is advisable to take comprehensive organizational measures aimed at optimizing management relations and legal measures relating to amendments to regulatory legal acts.

Key words: *administrative and legal framework, administrative and legal mechanism, national security, national security, national security system, digital transformation.*